

Vijftig miljoen vluchtelingen wereldwijd, structurele armoede, hardnekkig racisme, klimaatopwarming, een ondemocratisch Europa, grotere ongelijkheid en de almacht van kapitaal. Het zal je maar overkomen dat je hiervan wakker ligt. Maar laat dat nu net iets zijn dat de Jongsocialisten kenmerkt: geen sit back and relax mentaliteit, maar een oprecht engagement om de samenleving te willen verbeteren.

Dit **manifest is van en voor alle JS-leden** die met veel enthousiasme en engagement de handschoen opnemen en bouwen aan de toekomst die ze voor ogen hebben. Deze tekst vertelt wie we zijn en waar we voor staan en is bedoeld om anderen, jong als oud, om jou als lezer, te inspireren en engageren. Vertel het voort!

MANIFEST JONGSOCIALISTEN

ROOD ZONDER REMMEN

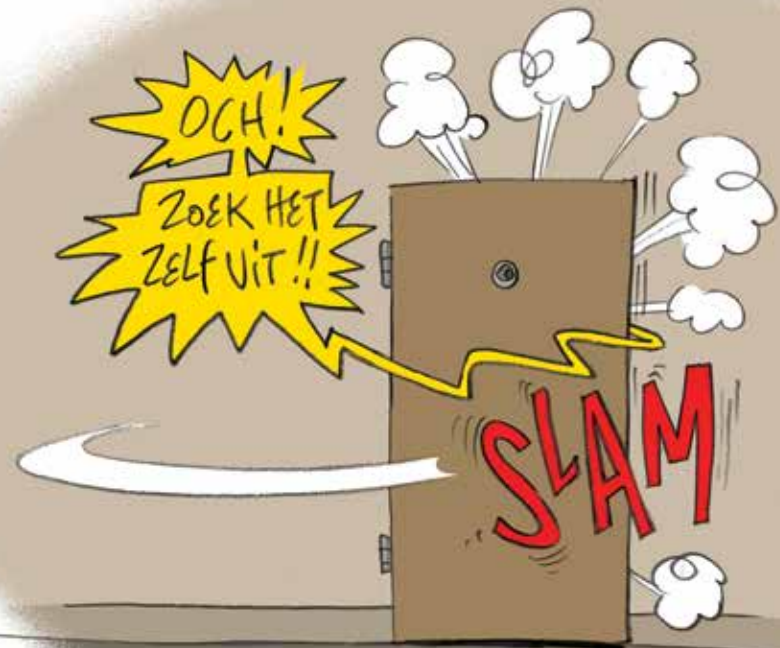

Met bijdrage van Marnix Peeters

Dit manifest kwam tot stand met de steun van:

Met steun van de
Vlaamse overheid

MANIFEST JONGSOCIALISTEN

ROOD ZONDER REMMEN

Met bijdrage van Marnix Peeters

INHOUD

- 09 VERTEL HET VOORT
- 13 MARNIX PEETERS OVER ENGAGEMENT
- 17 IDENTITEIT
- 25 SAMENLEVEN
- 33 GELIJKHEID-VRIJHEID-DUURZAAMHEID
- 41 WERELDWIJD
- 51 'WIJ NEMEN ONZE WERELD TERUG'

COLOFON

Dit manifest is een uitgave van Jongsocialisten vzw **HOOFDREDACTIE EN CONCEPT** Daan Annaert, Caroline Bal, Jeroen De Leenheer, Thibaud Dezyn, Lauren Heeffe, Hannah Neve, Bauke Vandeghinste, Mitch Walravens en Aaron Ooms **MET DANK AAN** Alle leden en sympathisanten die hebben bijgedragen aan dit manifest **CARTOONS** Seamoose **VERANTWOORDELIJKE UITGEVER** Sophie Beckers, Grasmarkt 105/44, 1000 Brussel

JOS

"JONG · OPEN · SOCIAAL"

TUSSENDOOR ...

HET MANIFEST IS DOORSREKT MET DE MENING VAN JOS.
HIJ NOEMT ZICHZELF OPEN, JONG EN SOCIAAL.
MAAR NIETS IS MINDER WAAR.
ZOALS U SNEL ZULT ONTDEKKEN IS JOS
NOGAL GESLOTEN, EEN TIKKELTJE GETRUSTREERD
EN OPRECHT EEN ZWARTKYKER.
JOS IS NET WAT WE ALS JONG SOCIAALISTEN NIET ZIJN.

VERTEL HET VOORT

Vijftig miljoen vluchtelingen wereldwijd, structurele armoede, hardnekkig racisme, klimaatopwarming, een ondemocratisch Europa, grotere ongelijkheid en de almacht van kapitaal. Het zal je maar overkomen dat je hiervan wakker ligt. Maar laat dat nu net iets zijn dat de Jongsocialisten kenmerkt: geen sit back and relax mentaliteit, maar een oprecht engagement om de samenleving te willen verbeteren.

Zonder te overdrijven: er is werk aan de winkel. Nochtans hebben we al een lange weg afgelegd: de eerste echte sociale wetgeving dateert al van 1886, met het ontstaan van de vakbonden en sindsdien kreeg onze welvaartstaat meer vorm. Maar het is een illusie te denken dat het vangnet van onze maatschappij de uitdagingen van vandaag en morgen zal opvangen. Om een antwoord te bieden aan die veranderingen in de maatschappij, zijn nieuwe recepten nodig en soms een stevige portie lef om het systeem in vraag te stellen. Kortom, het is iets waar net jongeren het voortouw in moeten nemen.

Om te bepalen waar we naartoe willen en welke veranderingen wij noodzakelijk achten, moeten we weten wie we zijn en van waar we komen. De waarden die ons drijven zitten ingebakken in ons DNA, maar werden tot op vandaag te weinig uitgesproken. Dat is de reden voor dit manifest: we leggen de basis vast die onze richtingaanwijzers zijn om te bouwen aan een betere maatschappij.

Want het mag geweten zijn waarvoor we staan. In dit manifest zetten we een aantal principes uit die soms klassiek, soms gedurfd zijn, maar allen los staan van politieke compromissen en beleidsbeloftes. Als politieke jongerenbeweging hebben we die vrijheid die politieke partijen niet kennen. We gaan als jongeren voluit voor een toekomst zoals wij het zien en waarnaar wij verlangen. We zetten ons met dit

manifest klaar om mee onze welvaartstaat verder uit te bouwen en te vernieuwen.

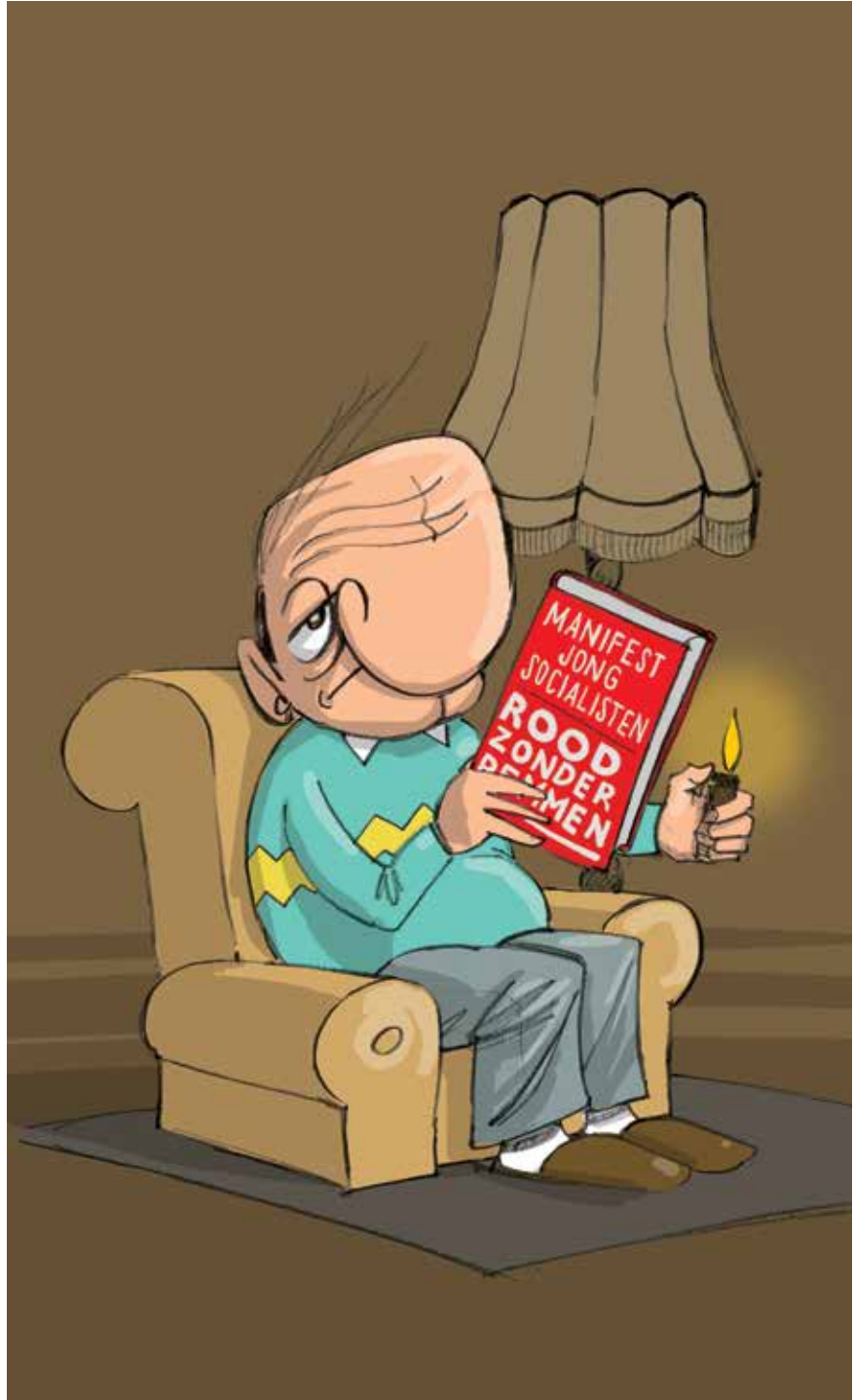
Dit manifest is het eindproduct van een lang proces waarin alle leden hebben geparticipeerd, ieder op zijn of haar tempo. We hebben onze **identiteit bepaald** [hoofdstuk 1], een aanzet gegeven voor **nieuwe vormen van samenleven** [hoofdstuk 2], en onze **waarden van gelijkheid, vrijheid, solidariteit en duurzaamheid verankerd** [hoofdstuk 3]. We hebben ook onze **plaats en verantwoordelijkheden in de wereld** vorm gegeven [hoofdstuk 4].

Tot slot vroegen we aan **auteur Marnix Peeters** om over onze opzet en ons engagement te reflecteren. We stelden hem de vraag: wat betekent engagement vandaag, of wat zou dat moeten zijn? Engagement opnemen ziet er immers voor iedereen anders uit en het is een grote uitdaging om die verschillende vormen van engagement te verenigen in onze beweging en er onze werking op af te stemmen. We moeten onszelf en onze zin om onze samenleving vorm te geven durven blijven in vraag stellen en de kritische pen van Marnix helpt ons op weg.

Dit **manifest is van en voor alle JS-leden** die met veel enthousiasme en engagement de handschoen opnemen en bouwen aan de toekomst die ze voor ogen hebben. Deze tekst vertelt wie we zijn en waar we voor staan en is bedoeld om anderen, zowel jong als oud, om jou als lezer, te inspireren en engageren. Vertel het voort!

Het JS-bestuur 2015,

Daan Annaert, Caroline Bal, Jeroen De Leenheer,
Thibaud Dezyn, Lauren Heeffer, Hannah Neve,
Bauke Vandeghinste, Mitch Walravens en Aaron Ooms

Marnix Peeters over **ENGAGEMENT**

TENT.

Het is heel simpel. Ruim uw tent op. Pak ze in, neem ze mee naar huis. Gebruik ze volgend jaar nog een keer. En het jaar erop nog eens, tot ze versleten is. Of tot iemand er echt té gortig in heeft overgegeven. Zo niet: geef ze door aan uw neefje van vijftien.

Dat is engagement.

Ik heb vijftien minuten nagedacht of ik al dan niet terecht ambetant werd van een foto in de krant, waarop de puinhoop te zien was die de kampeerders hadden achtergelaten na Rock Werchter. Ik heb aan mijn vrouw gevraagd wat zij er van vond. Zij zei: 'Het is wel schoon dat de scouts dat nadien allemaal komen schoonmaken.' Daar moest ik haar gelijk in geven. Maar het zou veel schoner zijn als die pakweg tienduizend vette vadsige egoïsten hun tent zouden opruimen, ze zouden inpakken, ze mee naar huis zouden nemen etcetera. Doe je dat niet, dan ben je [a] een vette vadsige egoïst, die niet alleen lui is en denkt: ik heb een kater, ik kan niet heffen, maar die ook vindt dat je [b] als mens in de eenentwintigste eeuw, bovenop de rotzooi die je al in je spoor achterlaat, compleet overbodig afval mag produceren door iets als een tent niet te hergebruiken, en bovendien ben je [c] een meelijwekkend lid van de applausgeneratie, dat vindt dat er, wat je ook doet, altijd iemand hoort klaar te staan om de schade op te ruimen. Daar hebben we toch de samenleving voor uitgevonden! Al die overheden! Raden, instanties, diensten, afdelingen, departementen en poetsploegen - om vangnetten te spannen, remedies te verzinnen, oplossingen te bedenken, blikjes op te rapen en de WC te kuisen, nadat wij ze doeltreffend vol hebben gebaggerd!

Een niet onaanzienlijke reclamebons vertelde me ooit dat er in zijn kantoren, bevolkt door hippe jonge vogels die allemaal het beste, of toch heel goede dingen met de wereld voor hadden, één onuitroeibaar probleem was: niemand gebruikte de toiletborstel. Er werd zelfs een interne wedstrijd gehouden met een bonus voor wie de beste campagne wist te bedenken die mensen aanzette om na het doorspoelen snel even hun kleefkak van het porselein te vegen. Er kwamen schitterende ideeën binnen, maar het probleem geraakte niet opgelost: schijnbaar vinden heel veel mensen dat dat een klusje voor iemand anders is. Vies, hè, kak.

In België plegen elke dag tweehonderd mensen vluchtmisdrijf. Dat zijn er drieënzeventigduizend per jaar: allemaal mensen die vinden dat ze in wezen niets te maken hebben met het feit dat ze je zijspiegel er hebben afgereden of je bumper hebben bekrast. In vierduizend van die drieënzeventigduizend gevallen geraakte er iemand gewond. Dat zijn vierduizend mensen die vinden dat je dat zelf maar moet oplossen, als je gewond geraakt. Hun aantallen zijn in de voorbije vijf jaren meer dan verdubbeld. In vijftwintig gevallen bloedde er iemand dood op het asfalt, of in de greppel. Dat zijn vijftwintig chauffeurs die 's avonds te bed gaan en denken: het is beter zo. Voor je 't weet pakken ze je rijbewijs af, die vuile honden van de overheden, de diensten, de departementen en de instanties.

ZO GAAN WE ER NIET GERAKEN.

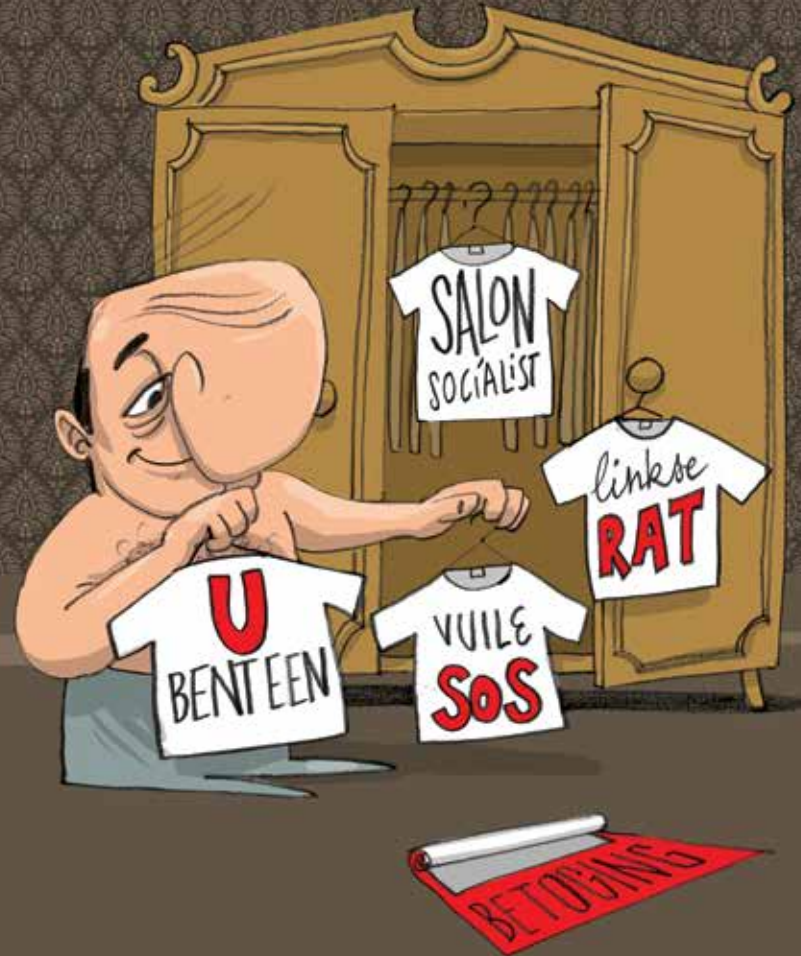
Die vette vadsige egoïsten die vandaag hun tent op de camping van Rock Werchter achterlaten wegens te zat, te moe, te lui of te gehaast, of iets denkbeeldigs in hun rug, maar altijd in de stellige overtuiging dat het prima in orde is dat een ander, eender wie, de bonen vreet en de rommel opkuist, en dat we ongeneerd onze

schouders mogen ophalen bij iets onnozels als een ecologische voetafdruk, dat zijn de mensen die morgen uw of mijn oma van het fietspad rijden, recht de greppel in, en die zeggen: 'Ze was toch al stokoud, en bovendien ben ik te zat, te moe, te lui en te gehaast om hieromtrent enig engagement tentoon te spreiden. En ik heb iets in mijn rug - ik mag niet heffen van de dokter.'

Kom: raap de kapotte fles op het fietspad op. Er rijden al genoeg mensen in kundige boogjes omheen, sakkerend dat het geen doen is tegenwoordig met al die vuiligheid op straat en zich afvragen welke dienst, instantie, overheid, poetsploeg of departement nu weer in gebreke blijft, en daaromtrent 's avonds een vlamme klacht doormailen, om daarna op een sociaal medium uitgebreid te gaan zeiken over de teloorgang der dingen en het groeiende gebrek aan verantwoordelijkheidszin. Stop tijdens uw boswandeling het lege blik in uw jaszak en gooi het thuis in de vuilnisemmer. Ruim uw tent op. Plooi ze op, leg ze thuis op het gazon te drogen. Zeg, als de tijd er rijp voor is, tegen uw neefje van vijftien dat hij er heerlijk zijn zin in mag doen, dat hij er de lekkerste meisjes in mag buffelen en er zo veel bier mag in drinken dat hij zijn eigen naam niet meer kan zeggen, zolang hij ze nadien maar terug mee naar huis neemt.

Dat is engagement.

IDENTITEIT

“Pour accomplir des grandes choses il ne suffit pas d’agir, il faut rêver. Il ne faut pas calculer, il faut croire.”

(“Om grote dingen te verwezenlijken volstaat het niet om enkel te handelen, je moet ook dromen. Je hoeft niet te rekenen, maar vooral geloven.”)

Fransse schrijver en socialist Anatole France
in een toespraak aan de Académie Française,
24 december 1896

JONGSOCIALISTEN

In 2013 werden we opnieuw Jongsocialisten. Daarmee spreken we klare taal. Jongsocialisten staan voor een linkse, progressieve jongerenbeweging, die zich verbindt met de socialistische beweging en haar strijd. Maar wat is jong? Wat betekent socialisme of links? Met andere woorden, wat is onze identiteit?

In het eerste hoofdstuk van dit manifest vatten we deze - voor ons cruciale - begrippen in een identiteit. **Geen identiteit opgetrokken uit onverwoestbare muren, maar wel één die makkelijk meebeweegt met zijn tijd**, beïnvloed door maatschappelijke veranderingen en nieuwe [politieke] uitdagingen. In de eerste plaats **uitgaande van de zorgen en noden van alle jongeren, zonder onderscheid**.

GEMEENSCHAPPELIJK IN ONZE DIVERSITEIT

Onze gemeenschappelijke punten zijn duidelijk: wij zijn jongeren die socialistisch denken, zijn en handelen.

Onze samenleving is altijd in beweging, en de laatste decennia werd onze samenleving steeds complexer: diversiteit, globalisering en instantbereikbaarheid scheppen een resem nieuwe uitdagingen. Niet het minst voor jongeren. De concrete invulling van ons socialisme speelt in op die samenleving in beweging. We streven daarbij naar gelijkheid, vrijheid, solidariteit en duurzaamheid in een maatschappij die alle mogelijkheden biedt.

Op die gemeenschappelijke basis is elke Jongsocialist vrij om ‘socialisme’ op zijn of haar eigen manier in te vullen. Onze diversiteit is onze grootste kracht en onze beweging is pluralistisch. Die invulling

stimuleert discussie, houdt de focus op onze idealen scherp, en geeft onze beweging kleur.

ONZE TROEF: VOLUIT VOOR ONZE IDEALEN, ZONDER COMPROMIS

Als jongeren moeten we ongeremd onze dromen en interesses kunnen najagen. We willen voluit gaan voor onze idealen. Onze zeer veelzijdige vereniging - divers in personen, ideeën en methoden - wordt verbonden door één gemeenschappelijk doel: het nastreven van socialistische idealen. Meedenken, plannen maken, actievoeren en, als dat nodig is, tegen de schenen schoppen - dat is onze taak.

EEN POLITIEKE LEERSCHOOL

Jongsocialisten brengen de politieke interesse én belangen van jongeren samen, kanaliseren ze, om ze uiteindelijk te versterken. We gaan hierbij geen enkele uitdaging of thema uit de weg.

Jongsocialisten zijn zo een politieke leerschool. Participatie van en discussie tussen de leden staan centraal. **We zetten in op vorming, opleiding en het verbreden van kennis.** Jongsocialisten is een plek waar de politieke visie van elk lid vorm krijgt.

Daarbij zijn we kritisch voor onszelf. Andersdenkenden nodigen we uit om ons een spiegel voor te houden. Met ervaringsdeskundigen en niet-politieke organisaties zoeken we andere horizonten op en creëren we nieuwe denkbeelden. Inhoudelijke debatten met externen zijn relevant voor een jongerenpartij die breed wil zijn en de vinger aan de pols wil houden.

ACTIE: REAGEREN, MAAR VOORAL INITIATIEF NEMEN

Om onze standpunten, idealen en dromen kracht bij te zetten, is actie cruciaal. **Actie is ons belangrijkste wapen om zichtbaar te zijn, invloed uit te oefenen en druk te zetten.** Dat betekent niet alleen reageren, maar vooral initiatief nemen wanneer we onrechtvaardigheid en ongelijkheid zien.

Daarnaast moeten we proberen zoveel mogelijk invloed uit te oefenen via bestuurs - en vertegenwoordigingsorganen op ieder

niveau - gemeenteraad, studentenvertegenwoordiging, partijbureau, parlement. Hierbij zoeken we steun van andere actoren in het middenveld, zoals jeugd- en jongerenbewegingen, holebi- verenigingen, vakbonden of ziekenfondsen, burgerbewegingen van onderuit,... die hetzelfde doel nastreven: samen werken aan een betere toekomst.

Acties van Jongsocialisten krijgen vorm op zowel kleine schaal binnen een gemeente, als regionaal, nationaal of internationaal. De nationale koepelorganisatie ondersteunt de lokale werking en zorgt voor continuïteit en verbondenheid. Binnenin en naar buiten uit. Het spreekt voor zich dat jonge socialisten ook actief deelnemen aan het lokale vrijwilligerswerk. Dat zit in ons DNA.

EEN PLAATS OM JEZELF TE ZIJN EN OM TE GROEIEN

Wij zijn een **open beweging waarin iedereen zichzelf mag en kan zijn**. Wij zijn divers in onze persoonlijkheden. Dat zorgt voor geniale samenwerkingen, bruisende creativiteit, vriendschappen voor het leven en boeiende discussies. We zijn multicultureel en vinden "anders zijn" - in elke betekenis van dat woord - een verrijking. Kameraadschap en een warme sfeer dragen wij hoog in het vaandel. "Walk your talk" is ons motto.

De waarden die we uitdragen, moeten we eerst en vooral binnen onze beweging zien en voelen. Dankzij onze verbondenheid en openheid komen de beste ideeën en acties tot stand, graag met een tikkeltje plezier.

JONGSOCIALISTEN DEEL VAN DE SOCIALISTISCHE BEWEGING

Jongsocialisten is de onafhankelijke jongerenbeweging van **sp.a** en schakelt zich tegelijk in in de gemeenschappelijke sociale actie van vakbonden, ziekenfondsen en sociale verenigingen. Dit zowel in het uiten van ongenoegen via actie als in het samen uitwerken van alternatieven.

Deze natuurlijke banden zijn gebouwd op een constructieve wisselwerking. Door deel te nemen aan de werking van **sp.a** zetten we de stem van jongeren op de politieke agenda. Als onafhankelijke beweging hebben we de vrijheid om tegen partijbeslissingen in te gaan. **We zijn het moreel geweten van jongeren binnen de partij en bewaken met jong enthousiasme de ideologische lijn:** met name te allen tijde streven naar **gelijkheid, vrijheid, solidariteit en duurzaamheid**. Door onze bezorgdheid te uiten, vernieuwende invalshoeken of ideeën te formuleren, én concrete voorstellen op tafel te leggen, houden we **sp.a** en het politieke debat scherp. 🇳🇱

SAMEN- LEVEN

DAT MOET JE
AANLEREN

“The most violent element in society is ignorance.”

(“Het meest geweldadige element in een samenleving is onwetendheid.”)

Emma Goldman
anarchiste

Als Jongsocialisten vechten we voor een samenleving waarin iedereen meetelt. Solidariteit, dialoog en empowerment staan centraal in ons verhaal.

Solidariteit: ons land heeft nog altijd een structureel armoedeprobleem. Dit vraagt om radicale veranderingen. Eerst en vooral een écht rechtvaardige fiscaliteit, waarbij iedereen eindelijk bijdraagt naar vermogen, om onze sociale zekerheid en onze openbare dienstverlening sterker te maken. Maar dat volstaat niet langer. We moeten durven verder gaan en nadenken over nieuwe vormen van solidariteit.

Dialoog: onze samenleving is divers, maar jammer genoeg ook verdeeld. Wij kiezen resoluut voor een intensieve dialoog die zich kenmerkt door ontmoeting en respect. Diversiteit brengt uitdagingen met zich mee, maar ze vormt boven alles een rijkdom voor onze samenleving.

Empowerment: een samenleving maakt mensen sterker door ze een stem te geven en door ze kritisch te maken. Democratie en volwaardige deelname aan de samenleving dragen wij Jongsocialisten hoog in het vaandel, net als een onderwijssysteem dat mondige jongeren voortbrengt.

RESPECT

Onze verschillen maken samenwerken niet altijd eenvoudig. Iedereen heeft zijn of haar eigen achtergrond, verlangens en voorkeuren. Die diversiteit is zichtbaar aanwezig in onze hele samenleving. Maar ze biedt bovenal kansen. Laat ons daarom de diversiteit voluit omarmen. Want al die verschillende meningen geven ons meteen de mogelijkheid om oplossingen te vinden.

Hoe meer mensen deelnemen aan het uitdenken van oplossingen of het uittekenen van beleid, hoe meer gedragen en kwaliteitsvol die oplossing zal zijn. Om die verschillende meningen te horen, moeten we ze zien: quota op vlak van gender, leeftijd of afkomst zijn dan een deel van de oplossing. Een groep functioneert het best met een goed evenwicht tussen mannen en vrouwen, mensen met of zonder een migratieachtergrond, mensen met en zonder beperking. Dat is een kwestie van respect voor diversiteit.

Dat respect verwachten we van iedereen. Meer nog, dat eisen we en willen we gecontroleerd zien. Dat betekent strenge regels én straffen voor wie schuldig is aan discriminatie. Dat veronderstelt dat we er alles aan doen om iedereen mee aan boord te hijsen, in de eerste plaats zij die minder kansen krijgen of kwetsbare groepen. Etiketten kleven op mensen, daar doen wij niet aan mee. Elk talent, elke levensvisie is waardevol. Door te vertrekken vanuit deze visie benutten we volop het sociaal, menselijk en cultureel kapitaal dat onze samenleving rijk is.

Respect voor burgers met een migratieachtergrond is een voorbeeld van hoe het nog al te vaak misloopt. Niet alleen in de samenleving maar evengoed in beleid, een beleid dat nog te vaak focust op het proberen iedereen in het zelfde hokje te plaatsen, assimilatie, in plaats van op samenleven met onze verschillen, integratie. Nog dagelijks stellen we vormen van racisme vast, nog veel te snel gaan we ervan uit dat taal de kern vormt van het integratiebeleid. Dat moet anders. In de eerste plaats moeten we respect hebben voor ieders culturele waarden, normen en tradities. Iedereen moet de kans krijgen om zijn of haar cultuur in dit land te beleven. Alleen door die culturele rijkdom voluit te benutten, kunnen we spreken van een geslaagde integratie.

Zich aanvaard voelen als een volwaardige burger is een essentiële voorwaarde om actief deel te nemen aan de samenleving. Een intensieve interculturele dialoog is noodzakelijk om de bestaande opdeling in groepen te doorbreken en te komen tot een harmonieuze, diverse samenleving. Daarom moeten we durven een aantal taboes te doorbreken. Voor ons is niemand illegaal. Want ook dat is respect, dat we het bestaansrecht van ieder individu als onaanastbaar zien, waar hij of zij zich ook bevindt. In plaats van te hameren op onze verschillen moeten we focussen op wat ons bindt.

IEDEREEN HOORT ER BIJ

Soms volstaat respect alleen niet. Voor sommigen zijn het leven én onze samenleving zelfs met het nodige respect en zonder discriminatie nog altijd ongemeen hard. Zo hebben mensen met psychische problemen of fysieke beperkingen nood aan extra ondersteuning, net zoals zij die door onze maatschappij minder goed bedeed werden. Dat betekent dat welzijnswerk, jeugdzorg, onderwijs en sociaal-cultureel werkveld over voldoende mensen en middelen moeten kunnen beschikken om hun kennis en ondersteuning optimaal aan te bieden. Hier zijn geen compromissen mogelijk. Alle mensen - zonder onderscheid - betrekken in alle domeinen die een leven rijk maken, dat moeten de overheid en onze samenleving maximaal garanderen.

MAG HET WAT MEER ZIJN?

Het economische denken waarin enkel winst telt, is in elk onderdeel van ons leven geslopen. Alles moet sneller en efficiënter in naam van de cijfers. En de groep die er voordeel uit haalt, wordt steeds kleiner. Zo zijn multinationals hun werknemers en de overheid vaak te slim af en verrijken fraudeurs zichzelf ten koste van de samenleving. Behalve een nieuwe en rechtvaardige fiscaliteit - waar de sterkste schouders de grootste lasten dragen en niet omgekeerd - dwingen deze vraagstukken ons om onze economie fundamenteel te herdenken: om weer samen te groeien moeten we werk maken van een economie die duurzaamheid, geluk en voldoening hoog in het vaandel draagt in plaats van enkel slijtage. Wij Jongsocialisten willen én moeten werk maken van een economie die [anders]globalisering zin geeft; een economie die verbindingen tussen mensen inzet voor een samenleving waar het sociale, ecologische en economische in evenwicht zijn met elkaar.

Kortom, waar de economie in functie van de mens staat en niet omgekeerd.

Zo verdient vrijwilligerswerk ondersteuning als deel van ons leven, van ons werk, van onze economie. Pas dan creëren we een sterke samenleving én een sterke economie. Onze passies en inzet, onze verschillende vaardigheden bepalen wie we zijn. Niet ons diploma of wat we produceren, kopen of verkopen. Zo dragen we bij aan projecten die ons boeien of waar we onze expertise kwijt kunnen. Dát zal onze economie duurzaam doen groeien, ook en vooral in termen van voldoening voor iedereen.

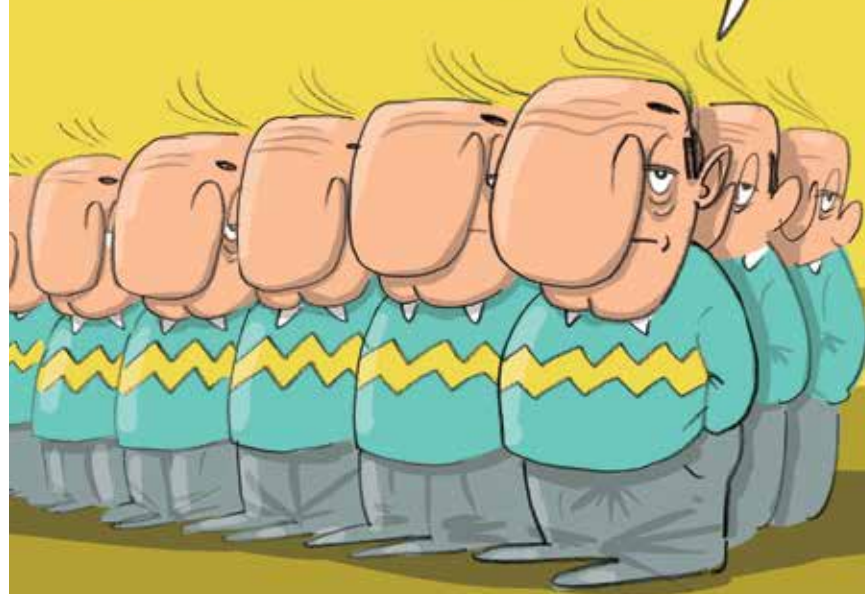
SAMEN LEREN

Samenleven houdt in dat we ook samen [op]groeien, samen leren. Onderwijs moet ten dienste staan van alle leerlingen en hen voorbereiden op een geslaagd leven. Onderwijs moet een afspiegeling zijn van de samenleving. We pleiten voor de afschaffing van de verschillende onderwijsnetten en willen één onderwijsnet in de plaats. Eén onderwijsnet waar elke jongere welkom is wat zijn of haar familieachtergrond, woonplaats, of levensbeschouwing ook is.

Onderwijs is het sterkste wapen tegen sociale ongelijkheid. Al te vaak nog worden jongeren en kinderen van kansarme en laagopgeleide ouders hetzelfde pad op gestuurd. Ons onderwijs moet echter voor iedereen even toegankelijk zijn, op elk moment. Tijd voor verandering: met een écht gratis kleuter-, lager-, secundair- en hoger onderwijs. Een toegankelijk onderwijs voor diegenen die minder vlot meekunnen. Zonder stempel, zonder vooroordeel. Elke euro die we hierin investeren, zal in veelvoud terugvloeiën naar de hele samenleving. Geen enkele samenleving kan zich veroorloven om talent te vergooien. 🌟

GELIJKHEID, VRIJHEID en DUURZAAMHEID

BEST PROPER... ZO ALLEMAAL GELIJK...

"Equality is the soul of liberty; there is, in fact, no liberty without it."

("Gelijkheid is de ziel van de vrijheid; eigenlijk is er geen vrijheid zonder gelijkheid.")

Frances Wright,
Schotse feministe, 19de eeuw

Het gelijkheidsbeginsel is een principe dat heel wat internationale verdragen verbindt. Iedereen heeft - ongeacht etniciteit, geslacht, gender, leeftijd, nationaliteit, levensovertuiging, godsdienst, politieke overtuiging, geaardheid of burgerlijke staat - recht op een gelijke behandeling. Dat klinkt goed, maar al te vaak dreigen we het te vergeten.

Ook voor de Belgische grondwet zijn we allen gelijk. Alleen staat de realiteit nog te ver van de mooie woorden op papier. De waarborg op gelijke kansen en rechten is echter van levensbelang in ons streven naar, en strijden voor vrijheid. Maar we moeten ook verder gaan dan enkel gelijke kansen. Iedereen moet dezelfde mogelijkheden hebben om zijn of haar doelen te bereiken.

GELIJKHEID

Voor ons Jongsocialisten is gelijkheid dé cruciale basiswaarde waar al onze andere waarden mee verbonden zijn. Gelijkheid staat voor gelijke rechten, gelijke kansen en een gelijkwaardige behandeling. Gelijkheid betekent ook dat extra duwtje in de rug voor zij die - door toeval, ongeluk, verkeerde keuzes of welke reden ook - achterop geraken.

Door te herverdelen, te begeleiden en te ondersteunen met gemeenschapsvoorzieningen moet een samenleving die gelijkheid zoveel mogelijk waarborgen. Gelijke kansen zijn een mensenrecht: dat betekent dat wij, Jongsocialisten, alles in het werk moeten stellen om gelijke toegang tot onderwijs, gezondheidszorg, huisvesting, openbare dienstverlening of een menswaardig inkomen te waarborgen. Daar moeten we voor staan, elke dag opnieuw. Aandacht hebben voor gelijkheid begint al voor de geboorte. In welke wieg je geboren wordt, mag nooit je verdere levensloop

bepalen. En ook later, in het 'volwassen' leven is de strijd tegen structurele ongelijkheid cruciaal: discriminatie op basis van kleur en taal, geaardheid of beperking; discriminatie op de arbeidsmarkt of discriminatie tussen man en vrouw in salaris; voor ons Jongsocialisten is dat onaanvaardbaar.

VRIJHEID

Vrijheid is voor ons: de mogelijkheid hebben om je eigen keuzes te maken en je leven volgens je eigen wensen vorm te geven. Dat betekent dat iedereen zichzelf moet kunnen zijn én dat we ernaar streven om elke drempel weg te nemen die deelname aan de samenleving bemoeilijkt of verhindert. Maar vrijheid kent ook zijn grenzen. Ieders vrijheid stopt waar die van een ander begint.

Te allen tijde verdedigen wij, Jongsocialisten, dus de keuzevrijheid van iedereen om zichzelf te zijn, om zich te tonen zoals hij/zij/x dat wil: op vlak van religie, geaardheid, gender, levensovertuiging, politieke overtuiging, studie- of arbeidskeuze. We verzetten ons hevig tegen stereotypering en rolpatronen.

Zichzelf zijn betekent ook dat iedereen de vrijheid moet hebben om religie, levensbeschouwing of [politieke] overtuiging openlijk te beleven. Het dragen van religieuze symbolen bij de uitoefening van een publieke functie moet dan ook kunnen. Die vrijheid van meningsuiting is echter nooit absoluut. Wanneer ze leidt tot uitsluiting, haat, discriminatie, seksisme of geweld wordt de grens van het toelaatbare overschreden.

Vrijheid gaat ook over het wegnemen van hindernissen om deel te nemen aan de samenleving. Zoals hindernissen die een vrijheid van

taalkeuze verhinderen of die de toegang tot de arbeidsmarkt belemmeren. Dit betekent bijvoorbeeld de opwaardering van talenten die verworven werden buiten de schoolmuren. Wij streven naar een arbeidsmarkt waar talent en ervaring minstens even belangrijk zijn als een diploma.

We streven ook naar een toegankelijker openbaar [nacht]vervoer, dat gratis én kwalitatief is. Iedereen moet zich vlot kunnen verplaatsen, ook de laagste inkomensgroepen en personen met een beperking.

Tot slot moet iedereen de vrijheid hebben om deel te nemen aan cultuur. Want cultuur, in alle vormen en gedaantes, vormt de hoeksteen van onze samenleving. De bestaande financiële en andere belemmeringen willen we wegwerken.

DUURZAAMHEID

Iedereen heeft het recht op een duurzaam milieu, op een propere leefomgeving voor zichzelf en zijn of haar kinderen of kleinkinderen, ook dat is gelijkheid. Maar duurzaamheid is meer dan het milieu alleen. Duurzaamheid moet er evengoed zijn op de werkvloer - werkbaar werk -, en in onze economie. In plaats van te investeren in achterhaalde en/of vervuilende technologieën, denk maar aan kernenergie, zetten wij volop in op een duurzame toekomst. Daarbij inzetten op werkgelegenheid in de groene energiesector ligt voor de hand. Daarnaast moeten we ook de stap zetten van een wegwerpeconomie naar een herstel- en deeleconomie.

Alle verantwoordelijkheid inzake milieu op de individuele burger afschuiven kan niet. De overheid heeft een cruciale rol om ons leven en dat van de komende generaties duurzamer te maken. Dat betekent dat ze milieuvriendelijkere alternatieven aantrekkelijker moet maken en milieuvervuiling moet aanpakken, volgens het principe 'de vervuiler betaalt'. Uiteraard is het hierbij belangrijk het sociale aspect niet uit het oog te verliezen. Maar dat wil niet zeggen dat we niet met zijn allen meer ons best moeten doen. Enkele gewoontes die we ons de afgelopen decennia eigen gemaakt

hebben, zijn op lange termijn niet meer houdbaar. Een mentaliteitswijziging is nodig.

Als Jongsocialisten engageren we ons om druk te zetten op de overheid om milieu en duurzaamheid als absolute een prioriteit te zien. Ook zetten we ons ten volle in om die mentaliteitswijziging mee mogelijk te maken, zowel binnen onze organisatie als daarbuiten. 🌟

WERELDWIJD

LEKKER ETEN
EN DRINKEN,
ZON, ZEE EN
STRAND...

WAT MOET DAT
MEER ZYN?

“Pakkers! Ten laatste male, tot de strijd ons geschaard, en de Internationale zal morgen heersen op Aard.”

Uit de Internationale

De wortels van onze beweging liggen in de internationale solidariteit en precies daar ligt ook onze toekomst. De trein van mondialisering die met grote snelheid door de wereld dendert, maakt samenwerking onmisbaar om onze waarden uit te dragen én te verwezenlijken. Iedereen die voor een sociaal rechtvaardige wereld ijvert, reiken wij als Jongsocialisten de hand.

De uitdagingen van vandaag en morgen overstijgen onze grenzen. De stijgende ongelijkheid, de mondiale kapitaalbewegingen, de milieu-problematiek, de gewapende conflicten of toenemende werkloosheid vragen een wereldwijde aanpak. Als we geen ongelijkheid in ons land tolereren, dan tolereren we ook geen ongelijkheid tussen landen. Als we ons inzetten voor een beleid waarin de rechten van de mens centraal staan, dan moeten we ons te allen tijde verzetten tegen schendingen van diezelfde rechten overal ter wereld. Als we ons verzetten tegen kernenergie, dan moeten we ons inzetten om de klimaatopwarming aan te pakken.

Daar is niet alleen samenwerking en dialoog voor nodig, maar bovenal solidariteit. Dichtbij, maar ook ver van hier, met de jonge Zuid-Afrikaanse landarbeider, de Amerikaanse studente of de Vietnamese straatverkoper. Ook zij ervaren de gevolgen van onze beslissingen. Ook zij verdienen een waardig leven met gelijke kansen en een rechtvaardige behandeling. Als Jongsocialisten ijveren we voor een samenleving die er mondiaal op vooruit gaat. Daar gaat de Internationale over. Dat is waar onze beweging voor staat.

MEER EUROPESE INTEGRATIE

Onze munt, onze economie en ons welzijn worden gekenmerkt door een sterke Europese verwevenheid. Europese solidariteit is dan ook

cruciaal voor Jongsocialisten. Wij verzetten ons tegen een economie die goed draait ten koste van onze buurlanden. Het is geen race tegen elkaar, maar mét elkaar.

Door die onderlinge afhankelijkheid is het belangrijk dat de Europese Unie meer is dan een groep landen die economisch samenwerkt. De Unie moet diepgaande sociale bevoegdheden krijgen, om elke lidstaat naar boven te tillen. Degelijke sociale voorzieningen en een degelijke sociale bescherming moet weggelegd zijn voor élke Europeaan.

Dat betekent een doorgedreven Europese strijd tegen belastingontduiking en een gezamenlijke politiek van fraudebestrijding. De EU heeft meer bevoegdheden nodig om een gelijkmatige belasting van internationale bedrijven in alle lidstaten in te voeren. Bovendien moet de EU in tijden van economische crisis solidair optreden en paal en perk stellen aan neoliberale dogma's zoals de absolute vrijheid van kapitaal, of het mantra dat besparingen belangrijker zouden zijn dan investeringen.

Ook de Europeanen zelf hebben het recht om dogma's af te keuren. Zo wordt Europa vandaag gekenmerkt door een democratisch deficit. De impact van economische regulatoren zoals het Internationaal Muntfonds en de Europese Centrale Bank op het beleid is te groot. Europa moet een Europa van de mensen zijn in plaats van dat van alleen maar grijze maatpakken. Wij eisen een democratisering van de Europese politiek. Dat is het enige alternatief waarbij ieder land vooruitgaat. Alleen zo maken we solidariteit over de landsgrenzen mogelijk.

WERELDWIJDE SOCIALE BESCHERMING

De Westerse levenswijze heeft een dramatische impact op de wereld. Door de overconsumptie worden landbouwers in het Zuiden gedwongen om hun oogst tegen dumpingprijzen te verkopen, meer nog, zelfs hele oogsten te vernietigen. Daarnaast hebben vrijhandelsakkoorden ervoor gezorgd dat multinationals lokale boeren wegconcurreren. De trend waarbij alles altijd maar sneller moet, duwt arbeiders in werksystemen waarbij ze in een moordend tempo voor een hongerloon produceren.

Ook aan de importzijde bij ons dus knelt het schoentje. Wat zijn we met de beste arbeidsvoorwaarden, als we producten invoeren uit landen die deze voorwaarden aan hun laars lappen? Wij Jongsocialisten strijden niet alleen voor onze eigen arbeidsrechten, maar ook voor arbeidsrechten wereldwijd. We zijn solidair met alle arbeiders ongeacht waar ze wonen of werken. Het is belangrijk dat (economische) ontwikkeling duurzaam is, zowel voor mens als milieu.

Tot slot verbinden wij ons ertoe ook zelf ethisch te consumeren. Wij engageren ons om geen gebruik te maken van goederen of diensten die een product zijn van geschonden arbeidsvoorwaarden en zoveel mogelijk mensen te sensibiliseren om dit mee te doen.

INTERNATIONALE GELIJKHEID

De inkomensongelijkheid tussen landen neemt af door de opkomende economieën, maar de ongelijkheid binnen landen wordt onrustwekkend groter. De kloof tussen arm en rijk neemt toe. Dat terwijl iedereen wint bij een meer gelijke samenleving. Als Jongsocialisten gaan we die uitdaging misschien wel de grootste

van allemaal internationaal aan. Want diezelfde kloof tussen arm en rijk ondermijnt de democratie; een superrijke elite komt buiten de wet te staan en die onaantastbaarheid wordt zo van generatie op generatie doorgegeven. Dit terwijl een steeds grotere groep aan de andere kant het steeds moeilijker heeft om de eindjes aan elkaar te knopen.

Wij Jongsocialisten staan voor een rechtvaardig internationaal rechtssysteem. Geen enkel land kan dienen als vluchtoord voor oorlogsbaronnen, dictators of economische criminelen. Elke land moet zijn verantwoordelijkheid nemen om mensenrechtenschendingen te veroordelen én zich inschakelen in een internationaal systeem van solidariteit tussen landen.

Bovendien moeten we kritisch durven te zijn voor grenzen die we in het Westen opwerpen. Ze zijn vaak kunstmatig, zowel wat betreft landsgrenzen als tussen werelddelen of unies van landen, en de ongelijkheid blijft erdoor bestaan. Onrecht valt niet altijd binnen onze grenzen, het komt vaak door onze grenzen. Internationale solidariteit is ons antwoord.

KLIMAATVERANDERING EN DUURZAME VOORUITGANG

Die solidariteit is ook nodig als we zien hoe onze planeet evolueert. De aarde warmt op en zij die daar het minst verantwoordelijk voor zijn, zijn het eerste slachtoffer. Mislukte oogsten en natuur-rampen zorgen voor miljoenen klimaatvluchtelingen. Water wordt een schaars goed, een klimaatoorlog is niet langer sciencefiction.

Het Westen kan zijn verantwoordelijkheid niet langer ontlopen. Het is tijd om onze klimaatschuld in te lossen. Terwijl onze natuurlijke

hulpbronnen uitgeput raken en onze ecosystemen verstoord zijn, blijven we wereldwijd onze ecologische voetafdruk vergroten.

Een mondiale ecologische revolutie is noodzakelijk om onze natuurlijke rijkdommen en ons klimaat te beschermen. Dit gaat over hoe we ons verplaatsen, hoe we omgaan met voedsel, met natuurlijke rijkdommen of met het milieu. Maar bovenal is deze revolutie nodig om fundamentele mensenrechten wereldwijd te vrijwaren, want ieder mens heeft recht om te bestaan, en het recht op een leefbare aarde.

RESPECT VOOR KINDER- EN MENSENRECHTEN

Internationale verdragen zijn belangrijk voor de eerbiediging, bevordering en de bescherming van mensenrechten. Als Jongsocialisten hechten we er belang aan dat alle landen de internationale verdragen ratificeren en implementeren door hun nationale wetgeving aan te passen. Bij elk verdrag van welke aard dan ook moet de vrijwaring van mensenrechten een absolute vereiste zijn.

België heeft daarbij een voorbeeldfunctie en moet internationaal een voortrekkersrol spelen. Dat vereist een actief, effectief en zichtbaar kinder- en mensenrechtenbeleid met een doelgerichte, consequente en gecoördineerde strategie.

ONTWIKKELINGSSAMENWERKING EN INTERNATIONALE HULP

België moet ambitieuzer zijn wat zijn aandeel in humanitaire hulp en ontwikkelingssamenwerking betreft. Door meer te investeren in duurzame projecten rond landbouw, onderwijs en gezondheidszorg maar ook via samenwerking op het vlak van uitbouw van de rechtsstaat brengen we een menswaardig bestaan voor iedereen een stap dichterbij. Belangrijk is dat we elke stap in die richting samen zetten met de lokale bevolking en middenveldorganisaties.

Met tientallen miljoenen mensen die ontheemd zijn of hun land ontvlucht zijn, heeft de internationale gemeenschap de morele plicht om die mensen op te vangen en bescherming te bieden. De Europese Unie moet hierin onvoorwaardelijk een voortrekkersrol opnemen. Er is een globaal antwoord nodig om de vluchtelingencrisis aan te pakken. De internationale gemeenschap moet via hervestiging, veilige vluchtroutes en humanitaire visa-projecten ingrijpen. Dat mensen hun leven

riskeren in de woestijn of op zee, omdat ze geen enkele andere optie hebben, dat kunnen we niet aanvaarden.

INTERNATIONALE VREDE

Het Europees project was in de eerste plaats een vredesproject. Hoewel wij al zestig jaar in vrede leven, woeden er nog altijd burgeroorlogen, niet eens zo ver van ons bed, aan onze grenzen, maar evengoed op andere continenten. Het vredesideaal waar onze ouders en grootouders voor streden, lijkt soms op de achtergrond te verdwijnen. Wij Jongsocialisten zijn pacifistisch, en vrede kan niet leven met taboes. Zo moeten we af van onze nationaal georganiseerde defensie. We moeten in Europa gaan naar een gemeenschappelijke, internationale defensie die we humanitair invullen.

Te vaak nog wordt onder het mom van humanitaire doeleinden militair ingegrepen, te vaak dienen humanitaire interventies geopolitieke belangen. Als Jongsocialisten pleiten we te allen tijde voor een vreedzame oplossing. Als het op mensenrechten aankomt, is geen enkel compromis mogelijk.

Tot slot hangt België nog altijd vast aan de NAVO, een organisatie die in de begindagen van de Koude Oorlog in het leven werd geroepen. Die ligt intussen al 25 jaar achter ons, maar een nieuwe wapenwedloop loert om de hoek. Wij verzetten ons heftig tegen militarisering en in het bijzonder tegen kernwapens. In dat opzicht moeten we ook de rol en functie van de NAVO kritisch onder de loep durven nemen. 🇺🇸

Wij eisen niet om rechten, wij nemen onze wereld terug (réveillez-vous)!

Verwongen in blauw en bond, even
los van vaste grond naar een juiste bocht gezocht.
Zo, misschien ontdaan van een krachtige daad en zelfs dood verklaard.
Hun oude lijf dat de rotsen neerdaalt,
dat de keien zoekt om eigen bloed te laten vloeien,
en 't leeft onder het vel van de navel,
waar nieuwe gedachten stromen zullen.
Wanneer de oude wereld denkt dat de toekomstige
niet meer gebouwd zal worden, dan zal de arm
haar vuist de lucht in werpen en de roos' vigeur
zal schijnen, zonneklaar.
Men gaf hen misschien een huichelachtige lach,
toen ze het gewoven kind van bloed verschoonden,
ze lijf en leven teruggaven aan de werkende die werd versmacht.
Spoken, enkel door eerst vluchtig te worden, om slaapdronken te voeren
om daarna staalhard en zonder stoppen, geen rechten,
maar een wereld terug te nemen.

Koen Dorleman

JOS

"JONG · OPEN · SOCIÁAL"

WOORDENLIJST

Continuïteit | ononderbroken samenhang

Constructief | opbouwend

Cruciaal | van zeer groot belang

Participatie | deelname

Deficit | tekort

Etniciteit | sociaal-culturele identiteit

Globalisering | steeds meer landen zijn afhankelijk van elkaar op economisch, cultureel en/of politiek vlak

Herstel- en deeleconomie | Een economie waarin mensen producten zoveel mogelijk delen en doorgeven, en ze herstellen in plaats van weg te werpen als ze kapot zijn.

Implementeren | tot uitvoering brengen

Mondialisering | globalisering, verspreiding over de hele wereld

Pacifistisch | vreedzaam, vredelievend

Ratificeren | bekrachtigen, goedkeuren

Resoluut | vastberaden

Sensibiliseren | gevoelig maken voor

Wegwerpeconomie | een economie waar producten op grote schaal verbruikt worden (geen delen, doorgeven of herstellen), met veel afval als gevolg